

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/72/2024
Identifikačné číslo spisu:	1520206161
Dátum vydania rozhodnutia:	28.08.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Valentová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1520206161.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Bc. Ing. R. J., narodeného XX. Y. XXXX, U., F. XX, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou ŠČURY, s. r. o., IČO: 47258055, Čadca, M. R. Štefánika 2618, proti žalovanej UPC BROADBAND SLOVAKIA, s.r.o., IČO: 35971967, Bratislava, Ševčenkova 36, o zaplatenie sumy 734,86 eura s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. B5-6Csp/180/2020 (pôvodne na Okresnom súde Bratislava V pod č. k. 6Csp/180/2020-181) o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 25. januára 2024 sp. zn. 10CoCsp/1/2024, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 25. januára 2024 sp. zn. 10CoCsp/1/2024 a rozsudok Mestského súdu Bratislava IV zo dňa 30. mája 2023 sp. zn. B5-6Csp/180/2020 (pôvodne Okresného súdu Bratislava V pod č. k. 6Csp/180/2020-181) z r u š u j e a vec vracia Mestskému súdu Bratislava IV na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava V - v súčasnosti Mestský súd Bratislava IV (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 30. mája 2023 č. k. 6Csp/180/2020-181 žalobu zamietol (výrok I.) a žalovanej voči žalobcovi nepriznal nárok na náhradu trov konania. (výrok II.).

1.1. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca odôvodnil svoj nárok tým, že so žalovanou uzatvorila jeho právna predchodkyňa - bývala manželka Ing. J. J. Zmluvu o poskytovaní verejných služieb č. XXXXXXXX, na základe ktorej mu mala byť poskytovaná od 03. novembra 2016 služba digitálnej televízie, mal mu byť odovzdaný set-top-box HD900 6,42 s príslušenstvom a smart karta BS XXXXXXXXBXXXXXX, avšak k odovzdaniu technických zariadení nedošlo s tým, že služba mala byť využívaná v byte č. X na X. poschodí v bytovom dome na J. ulici XX v U., ktorý bol až do septembra 2020 v užívaní nájomcu, ktorý využíval len internetové služby a cez internet sledoval aj zahraničné TV programy. Žalobca mal za to, že jeho právna predchodkyňa zistila, že žalovaná jej neposkytuje služby digitálnej TV až po ukončení nájmu a uvoľnení bytu.

1.2. Súd prvej inštancie mal vykonaným dokazovaním za preukázané, že žalovaná dňa XX. novembra XXXX podpísal s právnou predchodkyňou žalobcu Zmluvu o pripojení, ktorej predmetom bol prístup do siete internet chello easy, rozšírený súbor, UPC telefón flex v byte č. X na J. XX, X. poschodie, pričom

dňa 02. novembra 2016 žalovaná ako poskytovateľ a právna predchodkyňa žalobcu ako príjemcu služby podpísali žiadosť o zmenu v Zmluve o poskytovaní verejných služieb, ktorej predmetom bola zmena typu výpisu, v ten istý deň 02. novembra 2016 bol zároveň podpísaný odovzdávací protokol k predmetnej zmluve medzi žalovanou ako poskytovateľom a právnou predchodkyňou žalobcu ako príjemcom služby, ktorého predmetom bolo odovzdanie zariadenia k službe Digitálny set-top-box HD, s HD DVR HD900 6,42 spolu s príslušenstvom. Súd prvej inštancie poukázal na to, že žalovaná na základe takto poskytovanej služby a riadne odovzdaného technického zariadenia vystavila právnej predchodkyňi žalobcu faktúry za služby digitálnej televízie internet, nájomné za set-top-box a nájomné za wifi modem mercury. Súd prvej inštancie uviedol, že právna predchodkyňa žalobcu v období od 21. novembra 2016 do 21. septembra 2020 uhradila žalovanej sumu vo výške 1.322,44 eura na základe pravidelných mesačných platieb (1 x 30,70 eura, 4 x 26,70 eura, 41 x 28,07 eura, 1 x 34,07 eura).

1.3. Zamietnutie žaloby v časti nároku v sume 370,52 eura odôvodnil súd prvej inštancie dôvodne vznesenou námietkou premlčania žalovanou, nakoľko subjektívna premlčacia doba začala žalobcovi plynúť od momentu, kedy sa dozvedel, resp. mohol dozvedieť o bezdôvodnom obohatení sa na strane žalovanej a o tom, kto za túto škodu zodpovedá s tým, že týmto momentom je deň po splatnosti faktúry/faktúr vystavenej/vystavených na žalobcu, z čoho vyplýva, že námietka premlčania vznesená žalovanou je dôvodná len v časti sumy vo výške 370,52 eura, a teda mesačných faktúr splatných odo dňa 23. 11. 2016 do dňa 23. 10. 2018, nakoľko žalobca podal žalobu na súd dňa 12. novembra 2020. Zamietnutie žaloby vo zvyšku odôvodnil súd prvej inštancie vecne tým, že bolo povinnosťou žalobcu preukázať, že podpis jeho bývalej manželky, resp. právnej predchodkyne nie je na inkriminovaných dokumentoch, teda na Žiadosti o zmenu v Zmluve o poskytovaní verejných služieb zo dňa XX. novembra XXXX a na Odovzdávacom protokole zo dňa 02. novembra 2016 pravý, resp. je sfaľovaný. Súd prvej inštancie po posúdení listinných dôkazov ustálil, že žalobca neunesol dôkazné bremeno tvrdenia sfaľovaného podpisu jeho právnej predchodkyne, keďže z obsahu listín, na ktorých sa nachádza podpis právnej predchodkyne žalobcu, ako je odovzdávací protokol, žiadosť o zmenu v zmluve, zmluva o pripojení, žiadosť o zmenu v zmluve o pripojení a po vypočutí zvukového záznamu dospel k záveru, že právna predchodkyňa žalobcu bola uzrozumená a vedomá, že je jej poskytovaná služba prostredníctvom technického zariadenia od 03. novembra 2016, resp. služba digitálnej televízie, na základe čoho bol odovzdaný set-top-box HD900 6,42 s príslušenstvom a smart karta BS XXXXXXXBXXXXXX a následne počas telefonického rozhovoru bolo odsúhlasené, že sa jej toto zariadenie vymení za nový typ, t. j. právna predchodkyňa žalobcu si bola vedomá skutočnosti, že jej je poskytovaná služba digitálnej TV na základe technického zariadenia, ktoré musela mať fyzicky k dispozícii a následne odsúhlasila jeho výmenu. Súd prvej inštancie zároveň upriamil pozornosť aj na samotný podpis právnej predchodkyne žalobcu, ktorý už na vyššie uvedených dokumentoch sa z vizuálneho hľadiska súdu javí byť rovnakým.

1.4. K nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie uviedol, že v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, rozhodne súd aj bez návrhu o nároku na náhradu trov konania podľa § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“). Žalovaná mala v konaní plný úspech a preto mala právo aj na plnú náhradu trov konania avšak žiadne jej nevznikli, preto jej súd prvej inštancie nárok nepriznal.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 25. januára 2024 č. k. 10CoCsp/1/2024-222 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (výrok I) a žalovanej proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (výrok II.).

2.1. K námietke žalobcu, že bolo povinnosťou súdu prvej inštancie spor právne posúdiť podľa zákonných ustanovení o náhrade škody, nakoľko jeho právnej predchodkyňi bola škoda spôsobená v priamej príčinnej súvislosti s nesplnením si povinnosti žalovanou, ktorá si náležite neoverila totožnosť osoby, od ktorej prevzala a ktorej odovzdala doručované zariadenie HD set-top-box, odvolací súd uviedol, že právnu kvalifikáciu v žalobe opísaných skutočností vykonáva súd. Dodal, že súčasťou žaloby má byť okrem opisu skutkového deja, teda pravdivého opisu rozhodujúcich skutočností, z ktorého žalobca vyvodzuje žalobný nárok, aj právny dôvod uplatneného nároku, ktorý však žalobca nie je povinný uvádzať a v posudzovanej veci ani neuviedol, a preto musí súd vykonať právnu kvalifikáciu sporu, čo však neznamená, že uvedenie právneho dôvodu by nemal význam. Právna kvalifikácia uskutočňovaná súdom je však natoľko závislá od právneho dôvodu uvádzaného v žalobe, že ak žalobca

trvá na vyhovení žaloby iba z právneho dôvodu, ktorý uvádza, a súd z toho dôvodu žalobe nemôže vyhovieť, hoci iný právny dôvod by v danej veci obstál, súd v takom prípade nemôže proti vôli účastníka vyhovieť, v takom prípade žalobu zamietne. Ak strana uvedie rozhodujúce skutočnosti, z ktorých vyvodzuje tvrdený nárok, ale s týmito skutočnosťami spája nesprávne právne následky, nie je súd viazaný právnym názorom strany sporu a je povinný posúdiť vec podľa tých právnych noriem, ktoré na tvrdený a súdom zistený skutkový stav dopadajú. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s právnym posúdením sporu súdom prvej inštancie podľa ustanovení Občianskeho zákonníka upravujúcich bezdôvodné obohatenie, ktoré vzniká na základe objektívnej skutočnosti, a to získaním bezdôvodného obohatenia na úkor iného, pričom sa nevyžaduje, aby takéto obohatenie bolo získané zavineným protiprávnym úkonom. Pravidlom pre určenie, či ide o bezdôvodné obohatenie alebo nie, je posúdenie toho, či sa plnilo na základe platného záväzkového vzťahu alebo či sa inak dosiahol sledovaný účel. V posudzovanej veci žalobca odvodil svoj nárok od záväzkového vzťahu, ktorý vznikol na základe platne uzavretej Zmluvy medzi jeho právnou predchodkyňou Ing. J. J. a žalovanou tvrdiac, že žalovanej poskytol plnenie (úhrada faktúr za služby poskytované žalovaným), na ktoré v dobe jeho poskytnutia neexistoval žiadny právny dôvod, nakoľko žalobcovi služba, za ktorú zaplatil poskytnutá nebola, z čoho vyplýva správne právne posúdenie nároku uplatneného v konaní súdom prvej inštancie, ktorý správne zhodnotil, prečo považoval vzťah vzniknutý medzi stranami sporu za vzťah z bezdôvodného obohatenia a zároveň uviedol, pod ktorý z prípadov uvedených v ustanoveniach § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka posudzovaný prípad zahrnul. Odvolací súd mal za to, že súd prvej inštancie dospel k absolútne správne právne záveru, keď nárok žalobcu právne posúdil ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia a v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol konkrétne a zrozumiteľné úvahy, ktorého ho viedli k vyslovenému právnemu záveru, teda stranám sporu poskytol odpovede na rozhodujúce právne argumenty týkajúce sa posudzovanej veci, čím naplnil kvalitatívne kritériá predpokladané § 220 ods. 2 CSP, a preto sa odvolací súd nestotožnil s tvrdením žalobcu, ktorý svoj nárok v priebehu konania ani právne nekvalifikoval, že je napadnutý rozsudok nepreskúmateľný.

2.2. Námietku žalobcu týkajúcu sa spôsobu vyhodnotenia vykonaných dôkazov súdom prvej inštancie vyhodnotil odvolací súd ako právne nedôvodnú a dodal, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, ani právo na to, aby bola strana sporu pred všeobecným súdom úspešná. Odvolací súd sa stotožnil so závermi súdu prvej inštancie a jeho rozhodnutie označil za logické, presvedčivé a zrozumiteľné.

2.3. K tvrdeniu žalobcu, že v konaní Čestným vyhlásením jeho právnej predchodkyne Ing. J. J., ktorá naňho postúpila pohľadávku a to Zmluvou o postúpení pohľadávky, uzavretou dňa XX. novembra XXXX, ktorá je predmetom sporu, preukázal, že nepodpísala ani Žiadosť o zmenu v Zmluve o poskytovaní verejných služieb, číslo Zmluvy: XXXXXXXX a ani Odovzdávací protokol k Zmluve o poskytovaní verejných služieb č. XXXXXXXX a podpis na týchto dokumentoch jej nie je, odvolací súd konštatoval, že na v spise sa nachádzajúcom čestnom vyhlásení zo dňa 07. júla 2021 (č. l. 71 spisu) sa podpis vyhlasovateľky vôbec nenachádza, takže dôkazná sila tohto čestného vyhlásenia nie je žiadna.

2.4. Odvolací súd k skutočnosti, že súd prvej inštancie nereflektoval na návrh žalobcu nariadiť znalecké dokazovanie znalcom z odboru písomznalectvo za účelom zistenia, či podpis na uvedených listinách identifikuje jeho právnou predchodkyňu, uviedol, že uvedené neznamena (ako sa mylne domnieva žalobca), že išlo o zistenie rozhodujúcej skutočnosti v tomto spore, keďže jednak súd hodnotí aj znalecký posudok ako každý iný dôkaz a zároveň v posudzovanej veci bolo podstatné, že žalobca už v žalobe tvrdil, že od 03. novembra 2016 mala žalovaná jeho právnej predchodkyňi poskytovať služby digitálnej televízie v rámci Zmluvy o poskytovaní verejných služieb č. XXXXXXXX a za týmto účelom jej mal odovzdať set-top-box HD 900 6,42 s príslušenstvom a smart kartu, čo však neurobila a uvedené zariadenie zjavne odovzdala inej osobe, čo mala jeho právna predchodkyňa zistiť až po ukončení nájmu podnájomníka v byte, avšak žalobca v konaní žiadnymi listinnými dôkazmi nepreukázal tvrdenie, že jeho právna predchodkyňa byt prenajímala a ani to, že k ukončeniu nájmu bytu došlo v septembri 2020, kedy začal u žalovanej reklamovať nedodanie služby, za ktorú platil. Odvolací súd uviedol, že žalobca až v priebehu konania začal tvrdiť, že jeho právna predchodkyňa Žiadosť o zmenu v Zmluve o poskytovaní verejných služieb, číslo Zmluvy: XXXXXXXX a ani Odovzdávací protokol k Zmluve o poskytovaní verejných služieb č. XXXXXXXX nepodpísala, a preto mal odvolací súd v rozpore so zásadou formálnej logiky na jednej strane namietat nedodanie služby a na druhej strane tvrdiť, že listiny, na základe ktorých

mala byť služba dodaná, zmluvnou stranou ani podpísané neboli.

2.5. V odvolaní za nesporné skutkové tvrdenie medzi stranami žalobca označil skutočnosť, že od roku 2015 je prijímateľom služieb digitálnej televízie, z čoho mal odvolací súd za zrejmé, že služba mu dodávaná bola, a preto bol povinný za ňu naďalej platiť. Odvolací súd v tejto súvislosti doplnil, že zvukový záznam potvrdzuje, že právna predchodkyňa žalobcu sa telefonicky so žalovanou dohodla na pokračovaní dodávania tejto služby a na výmene set-top-boxu za nový, z čoho vyplýva ďalší rozpor so zásadou formálnej logiky - pokiaľ právna predchodkyňa žalobcu v roku 2016 telefonicky potvrdila žalovanej záujem o dodanie služby digitálnej televízie a dohodla sa na výmene set-top-boxu za nový a až po štyroch rokoch začala reklamovať jeho nedodanie, tak je podľa odvolacieho súdu zrejmé, že svoju povinnosť chrániť svoje práva absolútne zanedbala. Argumentácia, že z dôvodu prenájmu bytu, v konaní nepreukázaného, sa žalobca o nedodaní technických zariadení v zmysle Žiadosti o zmenu v Zmluve o poskytovaní verejných služieb zo dňa 02. novembra 2016 dozvedel až v septembri 2020, považoval odvolací súd za účelovú a nedôveryhodnú. Na zdôraznenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd poukázal na zásadu, ktorá platila už v rímskom práve, podľa ktorej „vigilantibus iura scripta sunt“ t. j. „práva patria len bdelym“, teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou.

2.6. K námietke žalobcu, že súd prvej inštancie posúdil námietku premlčania, ktorú vzniesla žalovaná nad rozsah, v akom bola žalovanou uplatnená, odvolací súd uviedol, že pokiaľ strana sporu vznesie námietku premlčania, je súd povinný na ňu prihliadať, pričom ako vyplýva z odporu, ktorý dňa 14. apríla 2021 žalovaná podala proti platobnému rozkazu súdu prvej inštancie zo dňa 24. marca 2021, č. k. 6Csp/180/2020 - 39, namieta premlčanie nároku uplatneného v konaní v celom rozsahu a až na pojednávaní dňa 19. januára 2023 uviedla, že namieta premlčanie za cca 1 rok poskytovania digitálnej televízie. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku však dodal, že žiadne zákonné ustanovenie neukladá súdu posudzovať premlčanie nároku iba v namietanom rozsahu, ale pokiaľ je námietka premlčania uplatnená, posudzuje ju súd v celosti.

2.7. Odvolací súd za právne irelevantnú označil námietku žalobcu, že súd prvej inštancie bol povinný pri posudzovaní námietky premlčania aplikovať § 8 písm. a/ zákona č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, keďže súd prvej inštancie vzhliadol dôvodnosť námietky premlčania v časti istiny 370,52 eura, ktorá predstavuje súčet súm z faktúr vystavených žalovanou v období od 23. novembra 2016 do 23. októbra 2018, a zároveň je všeobecne známe, že až 25. marca 2020 bol Národnou radou Slovenskej republiky schválený zákon o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, ktorý bol v Zbierke zákonov publikovaný pod číslom 62/2020 Z. z. dňa 27. marca 2020, ktorý je zároveň dňom jeho účinnosti. Právne bezvýznamnou bola podľa odvolacieho súdu aj odvolacia argumentácia žalobcu o povinnosti súdu prvej inštancie rozhodnúť spor rozsudkom pre zmeškanie žalovanej, keďže v posudzovanej neboli podmienky na rozhodnutie o žalobe žalobcu rozsudkom pre zmeškanie žalovanej splnené, keďže žalovaná riadne a včas písomne ospravedlnila svoju neprítomnosť na pojednávaní dňa 30. mája 2023 (na ktorom žalobca navrhol rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie) a zároveň súhlasila s rozhodnutím veci v jej neprítomnosti s tým, že sa pridrižiava svojich vyjadrení.

2.8. K námietke žalobcu, že mu súd prvej inštancie svojím nesprávnym procesným postupom, spočívajúcim v tom, že ho ako spotrebiteľa nepoučil podľa § 160 ods. 1, 2 a § 292 CSP znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces odvolací súd uviedol, že zrejme uniklo pozornosti žalobcu, že dňa 15. apríla 2021 mu bola doručená súdna zásielka, obsahom ktorej bol platobný rozkaz vydaný Okresným súdom Bratislava V dňa 24. marca 2021 a zároveň Poučenie o možnosti zastúpenia spotrebiteľa a o jeho procesných právach a povinnostiach podľa § 292 CSP. Predmetnú argumentáciu žalobcu preto vyhodnotil odvolací súd ako alogickú a absolútne neopodstatnenú.

2.9. Vo vzťahu k ďalšej odvolacej argumentácii žalobcu, odvolací súd uviedol, že podľa konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil so správnym právnym názorom súdu prvej inštancie. O nároku na náhradu trov

konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 a ods. 2 CSP v spojení s § 262 ods. 2 a čl. 17 CSP tak, že žalovanej, ktorá bola v odvolacom konaní úspešná v celom rozsahu, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko si nárok na ich náhradu neuplatnila.

3. Žalobca (ďalej aj ako „dovolateľ“) podal voči rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z § 420 písm. f) CSP. Dovolateľ primárne namietal, že súd prvej inštancie si nesplnil poučovaciu povinnosť podľa § 160 ods. 1, ods. 2 CSP a ani osobitnú poučovaciu povinnosť podľa § 292 CSP vo vzťahu k dovolateľovi ako spotrebiteľovi. Odvolací súd uvedené vyhodnotil ako alogické a absolútne neopodstatnené a poukázal na to, že dovolateľovi bola dňa 15. apríla 2021 doručená súdna zásielka, obsahom ktorej bol platobný rozkaz vydaný Okresným súdom Bratislava V zo dňa 24. marca 2021 a zároveň Poučenie o možnosti zastúpenia spotrebiteľa a o jeho procesných právach a povinnostiach podľa § 292 CSP. Podľa dovolateľa mu však predmetná zásielka nikdy doručená nebola, doručená mu bola uložením v elektronickej schránke doručená súdna zásielka, obsahom ktorej bol len predmetný platobný rozkaz zo dňa 24. marca 2021. Uviedol, že danú skutočnosť je možné zistiť nahliadnutím do elektronického súdneho spisu. Dovolateľ dovolaciemu súdu navrhol, aby zrušil okrem rozsudku odvolacieho súdu, aj rozsudok súdu prvej inštancie a to z dôvodu takto hrubý a zásadný zásah do jeho práva na spravodlivý proces nie je možné odstrániť v odvolacom konaní. K záveru odvolacieho súdu v súvislosti s tým, že na v spise sa nachádzajúcim čestnom vyhlásení zo dňa 07. júla 2021 sa podpis Ing. J. J. vôbec nenachádza a preto nie je dôkazná sila čestného vyhlásenia žiadna, dovolateľ uviedol, že predmetné čestné vyhlásenie bolo súdu prvej inštancie predložené v elektronickej forme a je riadne podpísané zaručeným elektronickým podpisom. Dovolateľ uviedol, že uvedené je možné zistiť nahliadnutím do elektronického súdneho spisu. Vyhodnotenie dôkaznej sily tohto dôkazu odvolacím súdom je podľa dovolateľa zmatečné a založené na skutočnosti v rozpore s obsahom spisu. Zdôvodnenie neaplikácie § 8 písm. a) zákona č. 62/2020 Z. z. odvolacím súdom je podľa dovolateľa nekonzistentné, vnútorne rozporné a podľa jeho názoru, minimálne v rámci faktúr vystavených po 25. marci 2018 premľacia lehota v čase odo dňa účinnosti citovaného zákona do 28. februára 2021 neplynula. Za zmatečné, právne neudržateľné a v rozpore s ustálenou súdnou praxou označil dovolateľ tiež to, ako sa odvolací súd vysporiadal s jeho námietkou týkajúcej sa posúdenia súdom prvej inštancie námietky premľania nad rozsah, v akom bola žalovanou uplatnená. Dovolateľ v danej súvislosti doplnil, že žalovaná v podaní zo dňa 14. marca 2023 na základe výzvy súdu jednoznačne uviedla, u ktorých položiek premľania namieta a ktoré nepovažuje za premľané, čím námietku premľania podľa dovolateľa spresnila. Dovolateľ dovolaciemu súdu navrhol, aby rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Zároveň dovolaciemu súdu navrhol, aby mu priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnej výške.

4. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že sa plnej miere stotožňuje so závermi uvedenými v rozsudku odvolacieho súdu a dovolaciemu súdu navrhla, aby dovolanie žalobcu odmietol ako neprípustné, alternatívne, aby ho zamietol ako nedôvodné.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej ako „dovolací súd“ alebo „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie žalobcu podľa § 420 písm. f) CSP je prípustné a tiež dôvodné.

6. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach §§ 420 a 421 CSP.

7. V zmysle § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane,

aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol konania alebo spor) znemožňujúca účastníkovi (strane sporu) realizáciu jej procesných oprávnení a mieriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní. Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku (3Cdo/110/2017, 4Cdo/128/2017, 8Cdo/56/2017).

9. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov, ako napr. právnej istoty, legitímneho očakávania, legality, či princípu opomenutého dôkazu a pod., ktoré sú obsahom právneho štátu (čl. 1 ods. 1, ale aj v spojení s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania (strane sporu) znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

10. Najvyšší súd opakovane vyjadril záver v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (1Cdo/6/2014, 3Cdo/357/2015, 4Cdo/1176/2015, 5Cdo/255/2014, 8Cdo/400/2015). Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

11. Úlohou dovolacieho súdu bolo preto preskúmať opodstatnenosť argumentácie dovolateľa, že v konaní došlo k ním tvrdenej vade zmätočnosti.

12. Dovolateľ primárne v dovolaní namietal nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie spočívajúci konkrétne v tom, že súd prvej inštancie si nespĺnil voči nemu ako strane sporu jeho poučovaciu povinnosť podľa § 160 ods. 1, ods. 2 CSP a ani osobitnú poučovaciu povinnosť podľa § 292 CSP, vzhľadom na jeho postavenie spotrebiteľa. Uvedenú námietku dovolateľ uplatnil aj v odvolaní (pozri č. 1. 191 spisu), ku ktorej odvolací súd v bode 27. odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku uviedol, že „uniklo zrejme pozornosti žalobcu, že dňa 15. 04. 2021 mu bola doručená súdna zásielka, obsahom ktorej bol platobný rozkaz vydaný Okresným súdom Bratislava V dňa 24. marca 2021 a zároveň Poučenie o možnosti zastúpenia spotrebiteľa a o jeho procesných právach a povinnostiach podľa § 292 C. s. p., z dôvodu ktorého aj túto argumentáciu žalobcu vyhodnotil ako alogickú a absolútne neopodstatnenú.“. Dovolateľ vo vzťahu k tomuto záveru odvolacieho súdu v dovolaní uviedol, že predmetná súdna zásielka, obsahom ktorej by bol platobný rozkaz vydaný Okresným súdom Bratislava V dňa 24. marca 2021 a zároveň Poučenie o možnosti zastúpenia spotrebiteľa a o jeho procesných právach a povinnostiach podľa § 292 CSP (ďalej aj len „Poučenie“), mu nikdy doručená nebola. Podľa tvrdenia dovolateľa, dňa 15. apríla 2021 mu bola uložením v elektronickej schránke doručená súdna zásielka, obsahom ktorej bol len a výlučne platobný rozkaz vydaný Okresným súdom Bratislava V dňa 24. marca 2021. Dovolateľ poukázal na to, že danú skutočnosť možno zistiť nahliadnutím do elektronického súdneho spisu a uviedol, že danú skutočnosť preukazuje priloženou elektronickou doručenkou v prílohe dovolania č. 2. Dovolateľ dal dovolaciemu súdu do pozornosti aj to, že súd prvej

inštancie v tomto spotrebiteľskom spore (spore s ochranou slabšej strany) neopomenul riadne poučiť o procesných právach a povinnostiach žalovanú, čím prehľbil disproporciu v jeho ochrane ako slabšej strany sporu. Dovolateľ uviedol, že z doručenky, založenej v elektronickom súdnom spise vyplýva, že poučenie bolo nespochybniteľne súčasťou podania doručovaného žalovanej - predmetnú doručenkou pripojil k dovolaniu ako prílohu č. 3. Dovolateľ považuje nesplnenie (všeobecnej) poučovacej povinnosti podľa § 160 ods. 1, ods. 2 CSP a nesplnenie osobitnej poučovacej povinnosti podľa § 292 CSP zo strany súdu prvej inštancie vo vzťahu k nemu ako slabšej strane súdneho konania - spotrebiteľovi za hrubý a zásadný zásad ho jeho práva na spravodlivý proces a je toho názoru, že uvedené nie je možné odstrániť v odvolacom konaní a preto dovolaciemu súdu navrhol, aby zrušil jednak rozsudok odvolacieho súdu, ale aj rozsudok súdu prvej inštancie.

13. Inštitút všeobecnej poučovacej povinnosti zakotvený v procesnom kódexe plní funkciu korektívu potencionálnej nerovnosti strán v konaní. Pokiaľ má byť každej strane garantovaná rovnaká procesná možnosť uplatňovania procesných práv a povinností, musí mať o nich rovnakú vedomosť (pozri Civilný sporový poriadok, komentár, autori: Marek Števček, Svetlana Ficová, Jana Barčíková, Soňa Mesiarkinová, Jana Bajánková, Marek Tomašovič a kol., nakladateľstvo C. H. Beck, 2016, str. 599).

14. Ustanovenie § 160 ods. 1 CSP zakotvuje všeobecnú poučovaciu povinnosť, t. j. súd poskytuje stranám poučenia o ich procesných právach a povinnostiach v rozsahu ustanoveným týmto zákonom; súd vždy poučí strany o ich práve zvoliť si advokáta a o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP); poučovaciu povinnosť podľa odsekov 1 a 2 súd nemá, ak je a/ stranou štát, štátny orgán alebo právnická osoba a osoba, ktorá za ňu koná, alebo jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je b/ strana zastúpená advokátom, právnickou osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, odborovou organizáciou alebo fyzickou osobou, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 160 ods. 3 CSP).

15. Podľa § 291 ods. 1 CSP spotrebiteľ sa môže dať v spotrebiteľskom spore zastupovať právnickou osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa. Spotrebiteľ môže mať len jedného takto zvoleného zástupcu.

16. V zmysle § 292 CSP súd pri prvom procesnom úkone vo vzťahu k spotrebiteľovi vhodným spôsobom spotrebiteľa poučí o a/ možnosti zastúpenia, b/ jeho procesných právach a povinnostiach nielen v rozsahu všeobecnej poučovacej povinnosti, ale poučí ho aj o dôkazoch, ktoré je potrebné predložiť, o možnosti podať návrh na neodkladné opatrenie alebo zabezpečovacie opatrenie a o iných možnostiach potrebných na účelné uplatnenie alebo bránenie jeho práv. Zakotvenie poučovacej povinnosti v procesnom kódexe vyplýva z ústavnoprávneho princípu práva na spravodlivý súdny proces so zreteľom na rovnosť zbraní opakovane judikovanú Európskym súdom pre ľudské práva. Cieľom poučovacej povinnosti súdu je to, aby účastník, ktorý si neosvojil procedurálne pravidlá, vedel, aké má v procese práva a povinnosti, aby mohol pred súdom svoje zámery vyjadrovať takým spôsobom, že ním vykonané procesné úkony vyvolajú sledované účinky, a aby mohol splniť svoje procesné povinnosti. Do poučovacej povinnosti patrí taká pomoc, aby účastník mohol zákonom ustanoveným spôsobom vyjadriť, čo v konaní sám chce urobiť (I. ÚS 120/09). Poučovacia povinnosť sa týka najmä tých procesných práv a povinností, ktorých realizácia alebo rešpektovanie má základný význam pre kvalitu zabezpečenia a realizáciu základného práva na súdnu ochranu v civilnom súdnom konaní.

17. Poučenie súdom zohráva kľúčovú úlohu pri prekonávaní informačného deficitu spotrebiteľa v civilnom procese. Súd poučovaciu povinnosť voči spotrebiteľovi nemá, ak je zastúpený advokátom, právnickou osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, alebo fyzickou osobou, ktorá má vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa. (pozri Civilný sporový poriadok, komentár, autori: Marek Števček, Svetlana Ficová, Jana Barčíková, Soňa Mesiarkinová, Jana Bajánková, Marek Tomašovič a kol., nakladateľstvo C. H. Beck, 2016, str. 1024).

18. Najvyšší súd po preštudovaní spisového materiálu považuje za podstatné primárne uviesť

skutočnosť, že dovolateľ, v konaní v postavení spotrebiteľa, nebol v konaní pred súdom prvej inštancie a ani v odvolacom konaní zastúpený advokátom, ani právnickou osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa a ani fyzickou osobou, ktorá má vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa. Plnomocenstvo na zastupovanie v prejednávanej právnej veci udelil advokátovi až v rámci dovolacieho konania (pozri č. I. 239 spisu).

19. Najvyšší súd po preštudovaní spisového materiálu uvádza, že platobný rozkaz o zaplatenie 734,86 eura s príslušenstvom vydaným Okresným súdom Bratislava V dňa 24. marca 2021 sa nachádza na č. I. 39 a č. I. 40 spisu, Poučenie o možnosti zastúpenia spotrebiteľa a o jeho procesných právach a povinnostiach podľa § 292 CSP sa v spise nachádza na č. I. 42. Elektronická doručka zo dňa 15. apríla 2021, ktorú dovolateľ predložil ako prílohu č. 2 dovolania, sa v súdnom spise nachádza na č. I. 43. Z obsahu predmetnej elektronickej doručky o doručení vyplýva, že ako adresátom súdnej zásielky je uvedený dovolateľ (žalobca), predmet správy je označený ako „6Csp/180/2020-39-Platobný rozkaz“ a v ú d a j i špecifikujúcom zoznam príloh je v konkrétnosti uvedené „Formular_1a_Platobny_rozkaz_PR1_rozlisenie_trov_podpisane_osobne.asice“, z čoho najvyšší súd nemá za preukázané, že dovolateľovi súd prvej inštancie spolu s platobným rozkazom doručil aj Poučenie o možnosti zastúpenia spotrebiteľa a o jeho procesných právach a povinnostiach podľa § 292 CSP. Najvyšší súd zároveň zdôrazňuje skutočnosť, vyplývajúcu zo spisového materiálu a to, že z obsahu elektronickej doručky, ktorá preukazuje doručenie platobného rozkazu vydaného Okresným súdom Bratislava V dňa 24. marca 2021 žalovanej, je zrejmé označenie predmetu správy ako „6Csp/180/2020-39-Platobny rozkaz, žaloba s púríl.,poučenie,pr. na úhradu“.

20. Podľa dikcie § 30 ods. 1 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) sa elektronicou doručkou rozumie elektronický dokument obsahujúci údaj o dni, hodine, minúte a sekunde elektronickeho doručenia, identifikátor osoby prijímateľa, identifikátor osoby odosielaťa a identifikáciu elektronickej úradnej správy a elektronických dokumentov, ktoré sa elektronicou doručujú; identifikácia elektronickej úradnej správy a elektronických dokumentov musí zabezpečiť vytvorenie logickej väzby na túto správu a dokumenty, ktoré obsahuje.

21. Vychádzajúc z uvedeného sa najvyšší súd nemôže stotožniť s odôvodnením rozsudku odvolacieho súdu v bode 27, v zmysle ktorého mal odvolací súd za to, že žalobcovi (dovolateľovi) „bola doručená súdna zásielka, obsahom ktorej bol platobný rozkaz vydaný Okresným súdom Bratislava V dňa 24. marca 2021 a zároveň Poučenie o možnosti zastúpenia spotrebiteľa a o jeho procesných právach a povinnostiach podľa § 292 C. s. p.“, a podľa ktorého vyhodnotil odvoláciu argumentáciu žalobcu (dovolateľa) ako alogickú a absolútne neopodstatnenú. Najvyšší súd opätovne konštatuje, že z obsahu elektronickej doručky na č. I. 43 spisového materiálu (obsah špecifikovaný v bode 18.) nemožno bez pochybností vyvodiť záver, že obsahom súdnej zásielky adresovanej žalobcovi súdom prvej inštancie, doručenie ktorej predmetná elektronická doručka preukazuje, bolo okrem platobného rozkazu aj Poučenie o možnosti zastúpenia spotrebiteľa a o jeho procesných právach a povinnostiach podľa § 292 CSP. K tomuto záveru dospel najvyšší súd vzhľadom na absenciu informácie o pripojení Poučenia v predmete správy, respektíve v zozname príloh vyznačených na elektronickej doručke.

22. Ako už najvyšší súd uviedol, dovolateľ v postavení spotrebiteľa v konaní pred súdom prvej inštancie a ani v odvolacom konaní zastúpený nebol. S ohľadom na uvedenú skutočnosť, súd prvej inštancie tak nebol zbavený povinnosti dovolateľa vhodným spôsobom poučiť v zmysle § 160 ods. 3 písm. b) a v zmysle § 292 CSP.

23. V spotrebiteľských sporoch je povinnosťou súdu aktívne vyvažovať slabšie postavenie spotrebiteľa v konaní a dbať na kompenzujúce vedenie sporu. Absencia osobitnej poučovacej povinnosti súdu v spotrebiteľskom spore môže, okrem iného, vyústiť do situácie, že spotrebiteľ ako slabšia strana sporu zostane bez vedomosti o možnosti zabezpečenia kvalifikovaného a plnohodnotného právneho zástupcu v spore. Takýto následok absencie osobitnej poučovacej povinnosti súdu (ako aj absencie všeobecnej poučovacej povinnosti) napokon nastal aj v prejednávanej právnej veci. V tejto súvislosti dáva najvyšší

súd do pozornosti nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 675/2016 z 12. januára 2017, v ktorom ústavný súd vyslovil, že neuplatnenie osobitnej poučovacej povinnosti všeobecným súdom môže v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci predstavovať závažný procesný postup, ktorým sa účastníkovi konania znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu procesnoprávny kódex priznáva na účely ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. V konečnom dôsledku tak môže z dôvodu neuplatnenia osobitnej poučovacej povinnosti dôjsť k zásahu do podstaty základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu a jeho práva na spravodlivé súdne konanie s účinkami denegatio iustitiae.

24. Vzhľadom na uvedené, dovolací súd dospel k záveru, že spomínaný postup súdu prvej inštancie a následne postup odvolacieho súdu, ktorý pri posudzovaní námietky o nedoručení Poučenia spolu s platobným rozkazom dovolateľovi (žalobcovi), nevenoval dostatočnú pozornosť nedostatkom v obsahu elektronickej doručky, mal za následok zaťaženie konania (pred odvolacím súdom) tvrdenou tzv. zmätočnosťou vadou podľa § 420 písm. f) CSP. Absencia vysporiadania sa odvolacieho súdu v jeho rozsudku s takými odvolacími tvrdeniami, ktoré nejde (bez ďalšieho) označiť za nepodstatné, je totiž tak závažným nedostatkom rozhodnutia (a zásahu ním do procesných práv strany sporu), ktorého intenzita zakladá (až) porušenie práva na spravodlivý súdny proces.

25. Ďalšia dovolacia argumentácia dovolateľa spočívala v námietke voči vyhodnoteniu dôkaznej sily dôkazu - čestného vyhlásenia odvolacím súdom, ktoré dovolateľ označil za zmätočné a v rozpore s obsahom spisu. V odvolacom konaní dovolateľ tvrdil, že v konaní prostredníctvom Čestného vyhlásenia jeho právnej predchodkyne Ing. J. J., preukázal, že táto nepodpísala ani Žiadosť o zmenu v Zmluve o poskytovaní verejných služieb (číslo zmluvy XXXXXXX) a ani Odovzdávací protokol k predmetnej zmluve a podpis na týchto dokumentoch nie je jej. Vo vzťahu k tejto odvolacej námietke odvolací súd v 20. bode odôvodnenia rozsudku uviedol, že na v spise sa nachádzajúcim čestnom vyhlásení zo dňa 07. 07. 2021 (č. 1. 71 spisu) sa podpis vyhlasovateľky vôbec nenachádza, takže dôkazná sila tohto čestného vyhlásenia nie je žiadna. Na uvedený záver odvolacieho súdu dovolateľ v dovolaní reagoval argumentom, že Čestné vyhlásenie jeho právnej predchodkyne bolo súdu prvej inštancie predložené v elektronickej forme a je riadne podpísané zaručeným elektronickým podpisom s tým, že uvedené je možné overiť nahliadnutím do elektronického súdneho spisu a zároveň uvedené demonštroval prostredníctvom prílohy č. 4 k dovolaniu.

26. Hodnotenie dôkazov je činnosť, pri ktorej súd hodnotí vykonané dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Aktuálna procesná právna úprava vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov (čl. 15 základných princípov a § 191 ods. 1 CSP) znamenajúcej, že záver, ktorý si sudca z vykonaných dôkazov urobí, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Postup sudcu ale neznamená, že sudca nie je viazaný ústavnými princípmi predvídateľnosti a zákonnosti rozhodnutia. Naopak, konečné meritorne rozhodnutie musí vykazovať logickú, funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania (v podrobnostiach pozri Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1540 s., str. 729). Hodnotenie dôkazov totiž nemôže byť v rozpore so zákonným príkazom vyjadreným v § 191 ods. 1 Civilného sporového poriadku v miere spôsobilej postaviť konanie i jeho výsledok do pozície nespravodlivosti a neobjektívnosti (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 01. decembra 2015 sp. zn. III. ÚS 90/2015).

27. Najvyšší súd k predmetnej dovolacej argumentácii týkajúcej sa zmätočného vyhodnotenia dôkazu, respektíve nevyhovenia dôkaznému návrhu dovolateľa zo strany odvolacieho súdu, považuje za potrebné poukázať na rozhodovaciu prax odvolacieho súdu, ktorý vo svojich rozhodnutiach vyslovil, že procesnému právu účastníka/strany sporu navrhovať dôkazy zodpovedá povinnosť súdu nielen o vznesených návrhoch (a dôkazoch) tiež, pokiaľ im nevyhoví, vo svojom rozhodnutí odôvodniť, prečo, z akých dôvodov tak rozhodnúť, ale neurobil. Nevyhovenie dôkaznému návrhu strany sporu možno založiť len tromi dôvodmi. Prvým je argument, podľa ktorého tvrdená skutočnosť, ku ktorej overeniu alebo vyvráteniu je navrhnutý dôkaz bez relevantnej súvislosti s predmetom konania; ďalším je argument, podľa ktorého dôkaz neoverí/nevyvráti tvrdenú skutočnosť, čiže vo väzbe na toto tvrdenie

nedisponuje vypovedacou potenciou. Nakoniec tretím je nadbytočnosť dôkazu, t. j. argument, podľa ktorého určité tvrdenie, ku ktorému overeniu alebo vyvráteniu je dôkaz navrhovaný, bolo už doterajším konaním bez dôvodných pochybností overené alebo vyvrátené. Ak tieto dôvody zistené neboli, súd postupuje v rozpore s čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ktoré garantujú pre stranu sporu ústavné právo na spravodlivý proces, čiže táto dôkazná vada (tzv. opomenuté dôkazy) takmer vždy založí nielen nepreskúmateľnosť vydaného rozhodnutia pre nedostatok dôvodov, ale súčasne tiež jeho protiústavnosť (sp. zn. 5Cdo/107/2019, sp. zn. 4Cdo/100/2018, 5Cdo/202/2018).

28. V prípade ak ide o dôkaz predstavujúci pre konanie a následné rozhodnutie súdu rozhodujúcu skutočnosť, je potrebné mať na zreteli, že z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07, obdobne Kraska c/a Švajčiarsko z 29. apríla 1993, Séria A, č. 254-B, str. 49, § 30). Inak povedané, judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby v odôvodnení rozhodnutia bola daná odpoveď na každý argument strany. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

29. Čestné vyhlásenie právnej predchodkyne dovolateľa Ing. J. J. (ktorá na dovolateľa zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa XX. novembra XXXX postúpila pohľadávku, ktorá je predmetom sporu) o tom, že Žiadosť o zmenu v Zmluve o poskytovaní verejných služieb č. XXXXXXXX zo dňa XX. novembra XXXX so žalovanou nikdy nepodpísala a na dokumente sa jej podpis nenachádza, ako aj o tom, že na Odovzdávacom protokole k predmetnej zmluve o poskytovaní verejných služieb so žalovanou zo dňa 02. novembra 2016 nie je jej podpis a daný odovzdávací protokol nikdy nepodpísala, možno v preskúmvanej veci vzhľadom na predmet sporu bezpochyby považovať za rozhodujúcu skutočnosť. Najvyšší súd zároveň v tejto súvislosti dodáva, že z obsahu spisového materiálu vyplýva, že čestné vyhlásenie právnej predchodkyne dovolateľa je riadne podpísané zaručeným elektronickým podpisom (č. l. 74, č. l. 242 spisu).

30. V sporoch s ochranou slabšej strany (v spotrebiteľských veciach) nie je povinnosťou súdu vykonať každý spotrebiteľom navrhnutý dôkaz, avšak na druhej strane z ustanovení zákona (§ 295 CSP) vyplýva, že ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci, má potrebné dôkazy vykonať ex offio. Pokiaľ takto nepostupuje, možno s ohľadom na okolnosti tej-ktorej veci konštatovať porušenie práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP (4Cdo/233/2021, R 83/2023).

31. Odvolací súd vychádzal v prejednávanej veci zo zisteného stavu súdom prvej inštancie a k skutočnosti, že súd prvej inštancie nereflekoval na návrh žalobcu nariadiť znalecké dokazovanie znalcom z odboru písomznalectvo za účelom zistenia, či podpis na uvedených listinách identifikuje jeho právnu predchodkyňu, uviedol, že uvedené neznamená, že išlo o zistenie rozhodujúcej skutočnosti v tomto spore, keďže jednak súd hodnotí aj znalecký posudok ako každý iný dôkaz a zároveň v posudzovanej veci bolo podstatné, že žalobca už v žalobe tvrdil, že od 03. novembra 2016 mala žalovaná jeho právnej predchodkyňi poskytovať služby digitálnej televízie v rámci Zmluvy o poskytovaní verejných služieb č. XXXXXXXX a za týmto účelom jej mal odovzdať set-top-box HD 900 6,42 s príslušenstvom a smart kartu, čo však neurobila a uvedené zariadenie zjavne odovzdala inej osobe, čo mala jeho právna predchodkyňa zistiť až po ukončení nájmu podnájomníka v byte, avšak žalobca v konaní žiadnymi listinnými dôkazmi nepreukázal tvrdenie, že jeho právna predchodkyňa byt prenajímala a ani to, že k ukončeniu nájmu bytu došlo v septembri 2020, kedy začal u žalovanej reklamovať nedodanie služby, za ktorú platil. Odvolací súd uviedol, že žalobca až v priebehu konania začal tvrdiť, že jeho právna predchodkyňa Žiadosť o zmenu v Zmluve o poskytovaní verejných služieb, číslo Zmluvy: XXXXXXXX a ani Odovzdávací protokol k Zmluve o poskytovaní verejných služieb č. XXXXXXXX nepodpísala, a preto mal odvolací súd v rozpore so zásadou formálnej logiky na jednej strane namietat nedodanie služby a na druhej strane tvrdiť, že listiny, na základe ktorých mala byť služba dodaná, zmluvnou stranou ani podpísané neboli. Argumentácia, že sa tak malo stať z dôvodu prenájmu bytu,

podľa odvolacieho súdu v konaní nepreukázaného, sa žalobca o nedodaní technických zariadení v zmysle Žiadosti o zmenu v Zmluve o poskytovaní verejných služieb zo dňa XX. novembra XXXX dozvedel až v septembri 2020, považoval odvolací súd za účelovú a nedôveryhodnú.

32. V súvislosti s uvedeným najvyšší súd konštatuje, že v prípade, ak odvolací súd identifikoval (v odôvodnení jeho rozhodnutia naznačené) isté nejasnosti týkajúce sa prevzatia zariadenia, ako aj existencie nájomného vzťahu a rovnako tak aj v otázke predloženého čestného vyhlásenia právnej predchodkyne dovolateľa, v takom prípade išlo o procesnú situáciu, v rámci ktorej mal odvolací súd sám vykonať dokazovanie na zistenie rozhodujúceho skutkového stavu, napríklad aj prípadným vykonaním dôkazu výsluchom právnej predchodkyne dovolateľa ex offio, teda aj bez návrhu.

33. V zmysle uvedeného, neopomínajúc osobitné postavenie spotrebiteľa v civilnom procese, najvyšší súd konštatuje, že v preskúmvanej veci došlo v procesnom postupe súdov nižších inštancií neprihliadnutím, respektíve nevykonaním dovolateľom navrhnutého dôkazu - čestné vyhlásenie právnej predchodkyne dovolateľa, k zásahu do práva dovolateľa na spravodlivý proces. Rovnako aj nevykonanie ďalších prípadných dôkazov vo vyššie naznačenom smere mohlo mať vplyv na posúdenie skutkového stavu a to s ohľadom na predmet sporu, ako aj tvrdenia dovolateľa v konaní pred súdom prvej inštancie a v odvolacom konaní. Nevykonanie navrhovaného dôkazu, ktorý by mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu, ktorý z doteraz vykonaných dôkazov nemožno bezpečne ustáliť možno kvalifikovať ako porušenie práva na spravodlivý proces v zmysle článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (III. ÚS 332/09). V takomto prípade prichádza do úvahy aj vyslovenie porušenia základného práva na rovnosť strán sporu v civilnom sporovom konaní podľa článku 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, keďže nevykonanie stranou sporu navrhovaného dôkazu by ju oproti druhej strane sporu znevýhodňovalo. Povinnosťou súdov nižšej inštancie bolo vykonať potrebné dokazovanie za účelom dôsledného posúdenia pravdivosti tvrdení sporových strán.

34. Vzhľadom na absenciu riadneho poučenia dovolateľa - spotrebiteľa v zmysle § 160 ods. 1, 2 a § 292 CSP v konaní pred súdom prvej inštancie, následnom neprihliadnutí na túto vadu odvolacím súdom v odvolacom konaní, ako aj vzhľadom na nevykonanie dôkazu, resp. dôkazov odvolacím súdom, vykonanie ktorých mohlo mať pre predmet sporu charakter skutočností rozhodujúcich pre správne posúdenie skutkového stavu v prejednávanej veci, najvyšší súd konštatuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP.

35. Na ostatnú dovoláciu argumentáciu dovolateľa (zhrnutú v bode 3 tohto rozhodnutia) najvyšší súd neprihliadol, keďže prípadné nesprávne posúdenie veci odvolacím súdom prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP nezakladá.

36. Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd konštatuje, že v prejednávanej veci došlo k procesnoprávnemu pochybeniu súdu prvej inštancie, ktoré nebolo odstránené ani odvolacím súdom v rámci odvolacieho konania a preto dovolaciemu súdu neostala iná možnosť, ako dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu i rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť (§ 449 ods. 1, 2 CSP) a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

37. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

38. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.